

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket, hirdetményeket intézendők.

A sajtó.

A sajtót hosszú idők óta a hetedik nagyhatalomnak tartják. És csakugyan, ez a nagyhatalom nem illuzórius, hanem létezik is, mint ilyen és mérhetetlen a hatalma. Irányítja sőt teremti a közvéleményt, milliók elhatározásait, s nem egyszer a többi hat nagyhatalmat is.

Pedig nincs fegyveres hadserege, hogy golyóval, bombával küzdene; táborkara csak aczéltollak kezelőiből áll, a kik ez apró fegyverrel olykor egymást támadják a legélesebben és leghevesebben.

Ami a hadserege tagjait illeti — mondjuk ki őszintén — félelmetesek. A közönség ma még nem szereti a toll fegyvereit, sőt idegenkedik tőle. Tiszteletet mutat ugyan iránta, de csak azért, mert fél, hogy tolla hegyére találja venni.

Indiskrétnak, befurakodónak tartja, de csak azért meghívja tűzhelyéhez, asztalához és miközben bepillantást enged életébe, a mások életére és viszságaira kívánja terelni annak a figyelmét, a kinek csakis a közérdeket és a nagy véleményt lehet önzetlenül szolgálnia.

Pedig a magyar sajtó, a hazai hirlapirodalom — kevés kinövéseitől eltekintve — valóban a nagy közvélemény tolmácsolója. A nemzeti kultúra, haladás, a nemzeti követelések leglelkesebb, legigazibb, leghatározottabb és legönzetlenebb szószólója. A holt betűk megelevenednek, kiáltanak íróik helyett

és a kiáltás nem vész el a pusztában, meghallják mindazok, kikhez intézve van. És táborba tömörülnek, hogy segítsenek megtestesíteni egy-egy eszmét a szép, a nemes, a jó ügy érdekében.

Tekintsünk vissza néhány évtizedre. E néhány évtized alatt óriási lépésekben haladt országunk minden téren, s vajjon nem illeti-e meg ez óriási előhaladásban az oroszlanrész a sajtót? Nem-e a sajtó előrehaladásával párhuzamos az ország ez általános előrehaladása?

Jó lapok keletkeztek a vidéken, melyek felölelték a vidék érdekeit, központosították, tömörülésre készítették külön élő társadalmát, a vagyonosodás szempontjából ipari vállalatok alapítását sürgették, a közmívelődés tekintetében pedig közhasznú egyesületek felállítását stb.

Ezek a semmiségből keletkezett lapok hatalmas tényezőkké váltak, melyekre nagy feladatok neheztek; és mert e nagy feladatoknak helyesen, öntudatosan feleltek meg, lett a magyar sajtó a közvélemény képviselője minden ellenszenv, minden félelem dacára, mi ma még balga előítéletképpen a hirlapirodalom és különösen annak egyes tagjai iránt élénken él sokaknak szíve mélyében. — E balga előítélet persze mindinkább szünőfélben van és noha még sokan haragszanak a sajtó igazmondására, százszorta többen vannak, kik köszönettel és hálával veszik azt

a jótékony hatást, mit a nemes hivatást teljesítő és betöltő sajtó gyakorol.

Ha most már a külföldet vesszük, általánosságképen ki kell jelentenünk, hogy a mi hazai sajtónk szép színvonal mellett épen nem térnek el a többi nemzetek sajtói sem, sőt elhagynak minket. De talán más nemzeteknek inkább meg van adva az isteni kegy is, hogy sajtójának helyzetével, jelenével, múltjával és jövőjével törődjenek és fejlődéséért áldozatokat hozzon. — Egyik nemzet most is akar újabb áldozatokat hozni a sajtó örökké égő oltárán. Az egész művelt világ figyelmét, érdeklődését és rokonszenvét keltette fel az a mozgalom, mely oda irányul, hogy a sajtó előrehaladása ismét hatalmas mértékben biztosítsa új kedvezmények által, melyeknek legnagyobbikát a szabad és bélyegmentes postaszállítás képezne.

Mily horderőt is foglal magában ez a terv, mely bár mielőbb testet öltene a művelt világ minden országában! — Gondoljunk csak arra, hogy a mai közönség mit kíván a lapoktól, s milyennek kell lennie a sajtónak, hogy a közönség által elfogadtassék, respektáltassék s szavának súlya legyen. A sajtónak mai nivója valóban rengeteg áldozatokat emészt fel és ezért az államhatalomnak oda kellene hatni, hogy tőlük telhetőleg a sajtó tényezőiről levegyenek minden terhet és ezzel elősegítsék virágzását, elterjedését.

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Fűzfa lombján . . .

*Fűzfa lombján sárga rigó dalolgat,
Temetőbe visznek egy szép halottat;
Viruljatok rózsabimbók virágok,
Ide fekszik az én rózsám hozzátok.*

*Esik eső könyezik az Uristen,
Édes rózsám mért szavadnak nem hittem!
Keseregtél míg megölt a bubánat;
Kijárok majd a sírodhoz fejfának.*

*Ráborulok sírhalmodra angyalom,
Szerelmedet fájó szívvel siratom;
Elsírom az életemet feletted,
Mért nem tudtam megérteni szerelmed! . . .*

Somyó Sándor.

K Ö D.

Irta: GONDA JÓZSEF.

I.

Szomorú naplóban olvastam ezeket a sorokat . . . .

II.

Körülölel a köd s fejemre hull a zuzmara. A szemeim előtt káprázatos fehérségében ragyog az erdő s a fehér fák csillogó ege alatt fehéren terül el a frissen esett hó. Fehér minden, szemkáprázató vakító szin.

Égő homlokom megcsapta a hidegség s szemeim elé borul a köd. Arczomba hull a felkavart téli hó s az apró kis fényes kristályok mint a tűz, úgy égetik a vérem. A hogy a szél végig zug az erdőn, összereszennek a fehér galyak s a reájuk fagyott kristályok ezüstös hangja rezdül végig a lomha csenden. Ködbe borult fejem fölött az ég, s köröskörül csak ez a köd, ez a fojtó nehéz köd lep el mindent . . . erdőt, jeget, havat. Jól esik a lelkemnek bolyongni az uttalan erdőn, a csillogó fehér havon. Kipirult, szenvedélytől égő arczczal vágok a ködnek s reszkette álmodozom aranyszőke hajad illatos bársonyáról, szenvedélyes szemed mámoros tűzéről . . . vadpiros ajkadról. Hallgat az erdő, hallgat a szél, csak a fellegek, a széttépett onszinű felleg ragyog keringenek gyorsabban a fejem fölött. Egyre sűrűbb a köd, fojtóbban, nehezebben ül a lelkemre, egyre sötétedik a levegő, közeleg az alkony . . . csak a hó csillog elem fehéren, vakítón!

Nem az első szerelem tavaszi káprázata s nem az utolsó melancholikus ősze volt a miénk, hanem egy fenséges, pompázó nyár a szerelem és boldogság nyara, az a kábitó, perzselő forróságú korszak, melyben niucsen vágy, epedés, sohaj, hanem annál több tűz, pezsgés és lángoló gyönyör. Nem álom, de káprázat, nem kék, de üdvösség, nem szerelem, de örület! S ki átélte ezt a forró

korszakot, ki tudja mily féktelen szenvedély, mily örjítő tűz loboghat egy asszony ereiben, mennyi csáb, varázs, láng, delej a tekintetén, ki mámoros volt valaha csókjától, rózsaszínű, telt karjai viszonzásától, a szerelme őszén, az utolsó fellángolás bágyadó fényénél is vissza-vissza sirja, szerelmének kábitó színeken pompázó, virágillatos nyarat!

Ugy jó ez a szerelem, mint a vihar, mint a forgószél. Két szív, két rohanó, száguldó meteor találkozik az égen; káprázatos fényben ragyog mind a a kettő, csak úgy sugárzik belőlük a tűz.

Azt mondja az egyik:

— Nem menekülsz!

És visszaragyojják a másik szikrázó szemei:

— Te sem! Az enyém vagy!

És reszkette gyul mind a kettőjük szeme lángjában:

— A tiéd!

És a két rohanó fény megáll egy pillanatra, szenvedélyes lángok az égre csap s a láng vakítóbb és csillogóbb mint valaha.

Két szív, két rohanó, száguldó meteor találkozott, kilobbant belőlük a láng, kiforrott a szenvedély, a szív felemészte ömagát s egyszerre csak lehullanak az égről . . . s talán egy szikrázó szív, mi jelzi még bolygó utjait nyomát . . .

Ép azért, mint a hazai sajtó egyik szerény tényezője, mi szívből óhajtjuk, hogy hírlapíróink szövetsége is tegye meg a mi tőlük telhetik — s általában e külföldi mozgalom ébren találjon bennünket is és miként sok rossz eszmét, most az egyszer plántáljuk át a kiváló horderejű eszmét a mi talajunkba, abba a talajba, hol a hazai sajtó eddig is izmos gyökereket hajtott.

Rossz vér.

A bukott leányok ügyét a sűrűn megújuló titokzatos gyilkosságok hírével, újból megújuló szellőztetik a napilapok.

Ezeknek a szerencsétlen megtévedett teremtetéseknek az élete, lelki állapota és az ok a mi őket az elzúllásnak eme legalacsonyabb fokára készíti érdekes anyagot szolgáltat az elmélkedésre és a lélektani buvárkodásra, de rendszeren elszokták kerülni az ezzel való foglalkozást, mert hát kákában nem szeret turkálni az ember.

Általános az a nézet, hogy ezek a leányok azért keresik ilyen aljas módon a kenyerüket, mert lustaságuk, fényűzési vágyuk, kőborló természetük viszi őket arra, hogy a megélhetésnek aránylag ezen kényelmes módját válasszák.

A ki egy kissé behatóbban tanulmányozta ezeket a bukott nőket a sorsát, észre vette, hogy nem is olyan rózsás a helyzetük, mert bizony keservesen megkínálódnak ők is szegények a napi kenyérért és ezenfelül szállásadójuk embertelenségének is ki vannak téve, minden felől szipolyozzák őket és uszoráskodnak testökből.

Természetesen, különösen a mi fővárosunkban, igen sok olyan nő akad, ezek között a ki rendkívül szegény, nyomorult sorsban növekedett fel, piuczelakásban, csöszgyuhóban látta meg a napvilágot, ütötték verték, keményen dolgoztatták, a kinek ez az élet szinte megváltás, mert így „kisaszszony” lehet.

A legtöbbet azonban a vére hajtja erre a pályára.

Gyakran a szerencsétlen tévedt nő férjes asszony, férje egy tisztességes állású és a családja is intelligens.

Mi készlet tehát egy ilyen asszonyt arra, hogy odahagyja a családi fészket és az utcán kőboroljon sárban, fagyban és ismerős ismeretlennek potom árért a karjába dobja magát, hogyha nem a rossz vére, átkos hajlama.

Lombross, a kiváló olasz tudós, a ki a bűnös férfit és a bűnös asszonyt bebató vizsgálat alá vette és különösen a prostitúciónak számos tanulmányt szentelt, azt állítja, hogy ezek a nők az úgynevezett

degeneráltak sorába tartoznak és bármilyen sorsba legyenek is, a hajlamuk a prostitúáltak sorába taszítja őket.

A tudós külső jelekből is megismerni véli ezeket a bűnre termett asszonyokat, de hát ezek a külső jelek nem mindig megbízhatók és nehezen lehet belőlök szabályt alkotni.

Néhány év előtt feltűnt a keltó válóper járta be a világsajtót. A legmagasabb francia arisztokracziához tartozó, ragyogó szépségű dús gazdag, fiatal grófnő rendszeren eljárt a párisi félreesőbb boulevardokra és ott a járó-kelő férfiaknak kiálta magát. Még a pénzt is elvette bűneért, vagyis teljesen úgy viselkedett mint a bukott leányok szoktak.

Mikor azután megelégedett a kicsapongással, elegáns fogatába ült, a mely valahol várakozott reá, visszatért palotájába, grófi férjéhez és a míg le nem leplezték még csak nem is sejtette senki, hogy a szép és gazdag fiatal hölgy, a kit bizouyára nem az a pár frank csábitott, a melylyel pillanatnyi szerelmét megfizették, a prostitúáltak sorába tartozik.

Mesének gondolná valaki, pedig való, igaz és annak a bizouyítására szolgál, hogy mégis a vérmérsékletben, a veleszületett hajlamban kell valaminek lenni ami ezeket a nőket efféle bűnökre csábitja.

Messalina császárnőtől kezdve, a kit a nagy római satirikus „meretlic Augusztávnak” nevez, egészen ama nagy hírű olasz énekművésznőig aki férjirhába öltözve a legocsmányabb lebutákat járta be és ott tivornyázott, hány előkelőbb származású hölgy jutott odáig, hogy vérenek lobogó szilajságát ilyen módon enyhítse.

Betegek ezek, a „terheltek” mint az elmebetegség mondják. A hajlam ellen nem létezik orvosság, egyformán nyilatkozik az, meg a trónkövetelő leányánál és a szegény zsellérleányánál. *Gastron.*

Ujdonságok.

— Személyi hír. Sima Ferencz országgy. képviselő f. hó 25-én körülbentöltött néhány órát, ez idő alatt Hegyi Antalnál tett látogatást, s ez után, saját fogatán, Szentestre ment át.

— Visszahelyezett állomásfőnök. Hajnal Adolf állomási főnököt az üzletvezetőség Nagymenyerre helyezte át, mint utóbb értesültünk, nevezett állomásfőnököt visszahelyezték a csongrádi állomásra, ugyancsak főnöki minőségben.

— Az aratási sztrájk megakadályozására a csendőrséget mindenütt megszorították. A szegedi csendőrkörletbe négyszáz csendőr érkezett, ezeket szétosztják az egyes örsökre. Minden városban katonaság is lesz készenlétben, hogy a kitérőket elnyomhassák.

— Fölmentve. A Szentesi Lap ellen indi-

tott sajtópörben a temesvári esküszék marasztaló verdiktje alapján a törvényszék Pintér Gyulát elítélte, daczára, hogy személyesen meg nem jelent. A törvény értelmében új határnapot tűztek ki, e hó 24-én tartották meg az új tárgyalást ugyancsak Temesvárott. Pintér Sima Ferencz védte, melynek alapján őt fölmentették.

— Lázongó falu. A kis dohányosfalú Csany népe, leginkább a gazdaosztály lázong lelkiismeretlen bujtatóktól felizgatva, hogy ők nem fizetnek ezután se adót, se párbért. Ahogy értesülünk, az elmúlt napokban valósággal forradalmi állapotok voltak a községben. A lázongásra pedig az vezetett, hogy az ideu többektől megvonták a dohánytermelési engedélyt és felosztani kívánják a csanyi állami dohánybevéltő hivatalnál való foglalkozás egyik fő jövedelmi forrása a község népének. Az izgatások s a lázongók dolgában a vizsgálatot megindították.

— Arató sztrájkok a megyében. A mezei munkások lelkiismeretlen felbujtása nemzetközi szocialisták által, kezdi vármegyénkben is megteremni az átkos gyümölcsseit: munkás-sztrájkok hire érkezik hozzánk innen is, onnan is. Munkások tömeges sztrájkjáról kaptunk hírt Derekegyházaról, hol 400-on fölüli városunkból szerződött részben mondta fel a szerződését és Szegvárról, hol az uradalmi usztatómajorhoz szerződött 104 mindszenti részes szintén szerződészegő lett. A szerződés felbontására a munkásokat — mint halljuk — Szegváron az vezette, merthogy az utóbbi hetek mostoha időjárása következtében nem mutatkozik ma olyan termés, amilyenre ők a beszegedéskor számítottak és az uradalom meg nem akar velük, reájuk előnyösebb szerződést kötni.

— Helyettesítés. A Csany községben üresedésbe jutott községi jegyzőségre, mint annak idején megirtuk, a járási főszolgabíró Dörner Bélát helyettesítette volt. Minthogy azonban azóta Dörner egyhangulag megválasztották horgosi jegyzőnek, a csanyi jegyzőség ismét megürült és erre — mint értesülünk — a főszolgabíró most Veszeloovszky László III. jegyzőt helyettesítette.

— Köszönetnyilvánítás. Az önk. tüzoltó egyesület elnöksége, mindazoknak, kik a f. hó 17-én tartott műkedvelői előadás sikeréu fáradozni szivesek voltak s ezzel az egyesület pénztárát 25 fittal gyarapították, — ez uton mond őszinte köszönetet.

— Iskolai záró ünnepély. Az áll. segélyezett községi polgári iskola záró ünnepélye f. hó 27-én d. e. fog a polgári iskolában megtartatni, melyre úgy a t. szülők, mint a tanügy barátainak szives figyelmét felhívjuk.

— Községi közgyűlés tartatott f. hó 25-én d. e. a község háza tanácstermében, melyen a községi képviselőtestület tagjai szép szám-

Olyan volt ez a mi szerelmünk mint egy lázas álom, bűvös és ingerlő. Szeszélyes a sors. Engem arra a tájra vetett, a hol te voltál s nekem találkozni kellett a te szemeid bódító, lángoló sugarával.

Meglepte ugyan a mámor láza . . . elhomályosító szemeim a szerelem, se czélom, se vágyom, se hitem többé, te voltál minden . . . szerelem, élet, Isten . . . s én kábult aggyal, felkorbácsolt vérrel, reszketve álmodoztam a te aranyhajdról, kék szemedről, szerelmesen csengő kacajodról . . .

És a hogy lábaidnál térdepelve esküszöm az örök szerelemtől, a vágytól, a vérről . . . a szerelem gyeaenna lángjáról, sorvasztó tüzéről, hát látom, hogy az emésztő, mámoros szerelem láza fényt vet a te vakmerőtűzű, kék szemeidben is.

Az a láng, mely az én ereimben tombolt, elfogta a szived is s hófehér arcod hirtelen biborjában, tekinteted tétova rezgésében, hangod csengésében ott hivalkodott a szerelem . . .

S midőn már vége a nyáreji álom utolsó jelenésének is, midőn az egész napfényes birodalomból mi sem maradt más, mint egy halovány kék szalag arany hajadból, midőn már csak visszasírni tudom a mámoros álmot, megrezdül lelkem mélyén a legkisebb emlék is; mintha újra átélném szenvedélyes szerelmem bódító nyarat, mintha perzselő leheleted arczomba szállana, ingerlő tekiüteted a lelkembe villámlana.

Ugy reszket előttem a jelenés, mintha egy csalogató délibáb, fehéren, ködszerűen, sejtelmesen. Viszhangot ver a lelkem mélyén szenvedélyes szavad, melyben reszketett a szerelem örületes hangja, mámoros láza. Hallom ingerlő beszéded . . . előttem villognak szédítő ragyogással, szenvedélytől izzó szemeid. Szép voltál mint a bűn s kibomlott selyemszöke hajad firtje, mint a gyeaenna égető lángnyelvei lengettek utánad.

Kivágtott selyemruhádból két oly gömbölyű habos vállrőzsa bontakozott ki, melyek megzavarhatták volna egy Isten fejét.

Hogy gyújtott ennek az asszonynek a megjelenése is. Menüi forróság, menüi ingerlő delej áramlik minden mozdulatából. Hogy perzsel a tekintete, hogy kabitanak vakító fehérségű telt karjai . . .

. . . Vihar, forgószél volt az egész. Egy pár szenvedélyes, izzó nap, s azután végigborult felettünk a lázas álom, a téli köd, a szürkeség . . . a semmi.

Tova nyargalt a vihar, korlátai közé húzódott vissza a szenvedély, a szemek éhes, féktelen csillogása, bágyadt fénytelenre vált s a mindent magával ragadó elemenszerű erő, mely ott átkozódott az ereken, kihült, megsemmisült, megfagyott.

Még ott égett vállad haván a vérvörös folt, a gyönyör röpke pillangója, a . . . csók, még ott vonaglott ajkadon a szerelem kéje, arcodon a szerelem rózsája s a szemeidben már halványulni kezdett a fény,

megtörött a láng, megsemmisült a tűz. Puha karjaid öledbe süppedtek s fénytelen üres tekinteted zavartan kutató a levegőt.

Kiégett a szívünk, megfagyott a szerelmünk. A minék azt hittük, hogy sohasem lesz vége, megölte egy szenvedélyes percz, lázás pillanat.

Átugott felettünk a szerelem nyara ez a forróan perzselő korszak, melyben nincs sóhaj, epedés, vágy, de annál több kéj, pezsgés és lángoló gyönyör.

És a hogy tova nyargalt a szenvedély vihara, a hogy a forgószél szerte szórta a szerelem tüzét, erőt vett rajtunk a szomorú őszi melancholia, reánk borult a köd.

Sohasem láttam többé, pedig keresem porban, árnyban, levelek zörgésében, szél sóhajásában, keresem mindenütt. És nem találom sehol. Sehol.

Körülölel a köd, fejemre hull a zuzmara. A szemeim előtt káprázatos fehérségben ragyog erdő s a fehér fák csillogó ege alatt fehéren terül el a hó. . . A fehér galyakra fagyott fényes kristályok üvegyszerű hangja rezdül végig a lomha csendem.

III.

Igy olvastam én ezt egy szomorú ember, szomorú naplójában.

ban vettek részt. A közgyűlés tárgysorozata 26 tárgyat ölelt fel, melyekből mint érdekesebb ügyeket említjük meg a következőket: A tárgysorozatban a 12. pont alatt volt felvéve Behm Gerson és Rosenthal bécsi czégek ajánlata az utcai világításra vonatkozólag. A mennyiben azonban a közgyűlés a fent nevezett cég ajánlatában feltüntetett árakat magasnak találta — nem fogadtatott az el, s így semmi reményünk sem lehet arra nézvést, hogy a sötét téli éjjelbeállással, néhány gyarló utcai mécsünk helyén, villany lámpák fogják fehér fényükkel a járó-kelők szemeit bosszantani. Különösen rá szorult azonban az előjáróság ajánlatára, a városi népkert szerződésének meghosszabbítása. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy a nevezett kertért csak évi 300 frt hasznóbért élvezett eddig a város, most azonban midőn a bérlőnek a várossal kötött szerződése ma-holnap lejár, világos, hogy a kertért 800 frt évi hasznóbért is lehet biztosítani. A kert jelenlegi bérlője tehát reá nézve előnyösnek vélte az eddigi 300 frt hasznóbér mellett a szerződés meghosszabbítását kérni, mit a közgyűlés, tekintetbe véve hogy a bérlő a kertre folyton ráfizet meg is hosszabbította. Hogy azonban a kert jelenlegi bérlője bérletére eddig ráfizetett volna, azt hiúni alig lehet, mert ezt tudva, aligha jelentkeztek volna az újabb bérlők, kik a kertért évi 600 frt hasznóbért ajánlottak fel. Mint értesültünk a közgyűlés idevonatkozó határozatát megfellebezték azok, kik dacára hogy a bérlőért kétszer oly magas bérösszeget ajánlottak; a bérlőtől mégis elestek. Különösnek is tűnik fel a képviselőtestület ezen eljárása, különösnek pedig azért, mert míg ő maga egyeseknek tetemes összegeket ajándékoz, addig nagytemplomunk renoválási költségeit adakozás útján rendeli el összefillérezni. Hja! Szegények vagyunk, nagyon szegények.

— **Előleges színházi jelentés.** B. Baranyai Mihály színházgátló az elmúlt néten becsajtott ki előleges színházi jelentését városunkban. A jobb erőkből álló színtársulat f. hó 30-án érkezik körünkbe s előadásai sorozatát július hó 1-én kezdik meg a városi népkerti színpadon. Baranyai ur 12 előadásra nyitott bérlőket s itt időzése ideje alatt a következő ujdonságokból összeállított műsort adják elő: Tévedt nő, Gremoinai hegedős operák. Kék asszony, Kis Alamuszi, Bányamester, Boszorkányvár, Hoffmann meséi, Orfeusz operettek. Durand és Durand, Helyettes Államtitkár, Béni bácsi, Csak párosan, Csajj meg édes, Szabadulás, Niobe, Éljen a kis iparos. Az öreg, Gabivilla ujdonságok. Vigécsek, Bliczveis Kóbi bohózatok. Gyimesi vadvirág, Leszámolás Géczy István nagy szevezétióit keltett pályanyertes népszínművei. Mária bátyja, Télen, Nők barátja, Garasos alispán vigjátékok. Becsületbíró, Századvégi leányok, Honthy háza színművek. Ezer év ujdonság.

— **Igaz és mégsem az.** Holczer Adolf községi másodjegyző idejét a takarékpénztári teendőik, az „Adás-vételi szerződés“-ek gyártása és egyéb nem kevésbé jövedelmező állásai annyira igénybe veszik, hogy a községi ügyiratok alá nevének csak három kezdetűjét írja. A főszolgabírói hivatalon most folynak nevezett jegyző fegyelmi ügyében a tárgyalások, melyeken lapunk szerkesztője mint vádló vesz részt. Egy ily tárgyalási alkalommal egy ügyirat lett felmutatva, mely szintén „Hol“ aláírással volt ellátva. Szerkesztőnk az aláírás szemlélése közben. „Hol“ ur fejére mutatva így szólt: „Meg vagyok győződve, hogy tényleg „Üres“, de az aláírás mégsem felel meg a valóznak.

Foulard-selymeket 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete fehér és színes **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhhoz szállítva mintákat postafordultával küld: **HENNEBERG G** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

CSARNOK.

Böske.

A vörös fényben uszó nap utolsó sugarai épp most bucsuznak el akis falu időrongálta tornyáról. A tiszaparti kunyhóklakói már érzik az esti szellő okozta hűvös levegőt, a mely jótékony hatást gyakorol a munkában izradó halászokra. Döme bácsira is, a ki jól-lehet már átélte a hetvenedik tavaszt, mégis megmértkőzik a sorssal s két keze munkájával szerzi meg a betevő falatot a maga és unokája, Böske számára.

Böske már elkészítette a nagyapával együtt elköltendő, szerény vacsorát is, hisz csak még pár perc s itthon lesz döme bácsi. Böske gondolatainál is gyorsabban járt az agg halász, s már átlépte a küszöböt, mielőtt a leány észrevehette volna.

E leányka árva, szülei elhaltak s most a nagyapa neveli őt, ki egyetlen támasza, ki megédesíteni igyekszik az árvaság keserű tudatát.

— Nagyot mondó vagyok — szolt az öreg.

— Vajj' mi történt apó?

— Ily tisztelet nem érte még ősz fejemet. Az öreg bíró látogatott meg munkámban és csak hallottad volna mily virágos szavakkal illetett. Oszt legvégül . . .

— Mit mondott?

— Hogy a fiához mennél-e feleségül?

— De hisz tudja atyus, hogy az a delejes szemű notárius . . .

— Szót se arról leány nem bírna az téged eltartani, meg osz' a tiszteletes bíró uram hogy haragudna.

— Ah! Atyus, de mikor ugy szeretem!

Eszavakat a fájdalom könnyei kísérték.

— Csak gondold meg leány! Majd megváltozol . . .

Tovább mindig hevesebben vitatták a tárgyat, de az öreg végre kimerült s midőn a felizgatott leány könnyes szemeit látta, nem is szólt többé aznap a dolgról.

II.

Döme bácsi kunyhójától nem messzire egy kis erdő terült el.

Ez a kis erdő volt Böskenek paradicsoma, édenkertje.

Notárius uram egy halászat alkalmával ismerte meg Bösket s azóta a szerelem, a büvös leányszem varázsa elrabolták lelki nyugalmát. Szeretett, forró szeretett. Böske sem idegenkedett Györffy Imrétől, — mert így hívták a jegyzőt — a ki nek oly szép ábrándozó szemei, oly pörge bajusza, oly megnyerő modora volt, szóval megkedvelték egymást.

Ugy délután, mikor az öreg halászatot, gyakran el-el nézett a notárius kunyhó felé.

A találkák is gyakoriak voltak, melyekről legtöbbit a kis erdő fái beszélhetnének.

Csevegésüket madarak csicseregése, levelek zörgése és az erdei patak sugásának harmoniája váltotta fel.

Az erdő alján végighuzódó patak szélén látjuk az ifjút. Mélabus szemekkel tekint szét a mindenségben, majd kitör a gondolat ajkán:

— Megvallom! tovább nem lehet titkolni.

Érezte, ha nem könnyit szívén, ha rég rejtett szerelmét fel nem szabadítja, megőrül a kiban. Merengését a bokor szokatlan

zörgése zavarta meg. Böske lépett ki a sűrűség közül. Egymást kölcsönösen üdvözölték; Imre megvallotta szerelmét s mint a sűrű erdő sötét mélyéből fakadó forrás viz, ugy ömlött belőle őszinte szívének vallomása.

Vallomását csend követte. A leány erős zokogása törte meg a csendet.

— Szeretsz-e? kérdé ismét Imre.

A leány szótlanul borult az ifju széles vállára, ki őt szerelmének összes hevével átölelte s már a két ajak egybelátszott forni, midőn a távolból kiáltások hallatszottak.

— Böske! Böske! — hallatszott Döme apó hangja. A leány megrezzent, majd kibontakozva az ölelő karakból, egy zerge gyorsaságával rohant a kunyhó felé. S az ifju . . . az ifju mereven bámult maga elé.

A bájos leánykát fekete szempárjával, sötétarcu hajfürtjeivel, pozsgás piros orcájával még mindig karjai között érezte s csak midőn föleszmélt ábrándjaiból, törülgette arcát, a melyre a bájos leány könyaradatából egy-két cseppet felejtett vagy talán emlékül hagyta . . . örökre emlékül.

III.

A halász-kunyhó kis ablaka gyér világosságot vet Böske kisirt arczára.

— Nem megyek hozzá mert én csak Imrét szeretem — szolt a lány keserű daczczal — hisz ő is szeret, nagyon szeret.

— Gyermekek megkeserülöd, hogy nem fogadod atyai szavaimat és így bánsz én velem, a ki csak érted él, a ki csak téged gondozott. Azt gondold hogy fényes jövő vár reád, vagy az egész falu téged fog dicsérni, rólad fog beszélni s nekem sem kell többé megtört erőmet munkára kényszeríteni. Hanem ha' azt a gézengúz tintanyalót . . .

— Atyus ne merd őt bántani!

— Leány, én jóakaród vagyok, második atyád, ne légy meggondolatlan. Mond engedelmes leszel-e.

— Az leszek mert neked hálával tartozok atyus! — Szolt megtörtén a leány, kit az öreg szavai egészen elkábítottak, majd szomorú lemondással simult az agg mellé . . .

Másnap a bíró fiának egy falusi leány egyszerűségével ejté ki beleegyezését e szóval: igen.

E szó egyiket boldogítja és a másikat . . . azt is boldogítja, mert e pillanatban erős dőrej rázkódtatá a leget és a beun levők kedélyállapotát. Egy kézi pisztoly jól irányzott csöve teljesíté hivatását.

Böske gyanus sejtelenül ösztönözve kirohant, de csak az ajtó küszöbét léphette át. Itt ájultan összerogyott.

— Györffy Imre az én jobb kezem — szolt a bíró a meglepetés hangján, miközben ijedségét árulta el.

A porban fetregő alak egyik kezében a gyilokszert, másikban egy kis levelkét szorongatott. A levelke tartalma:

„Légy boldog“. Imre.

Egy a ki szeretett, de szerelme boldogtalan volt, tehát a pisztolyhoz fordult, mely hivatva van a másvilágra készülők munkáját megkönnyíteni.

Régi nóta, mely ismét, ismét megújul.

Krasznay Ernő.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a Szentesen, I. tized 193. szám alatt lévő irodánkra fölhívni s tisztelettel fölkiérni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű törlesztéses

OLCSÓ PÉNZKÖLCSÖNRE

szüksége volna, hogy hozzánk, alólírott címhez teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általunk az óhajtott olcsó pénzkölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénz kölcsönök 3 $\frac{1}{2}$ %, 4%, 4 $\frac{1}{2}$ % és 5% kamatra kaphatók, megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedő visszafizetés mellett.

Előleges költség nincs semmi.

Szükséges iratok: telekkönyvi kivonat, karaszteri birtokiv, adókönyv.

Ragadj meg tehát minden birtokos az alkalmat, hogy régi, drágább kamatu adósságait az általunk fölajánlott olcsóbb kamatu kölcsönrel fölcserélje, hogy minél előbb szabaduljon a súlyos terhektől.

Tisztelettel

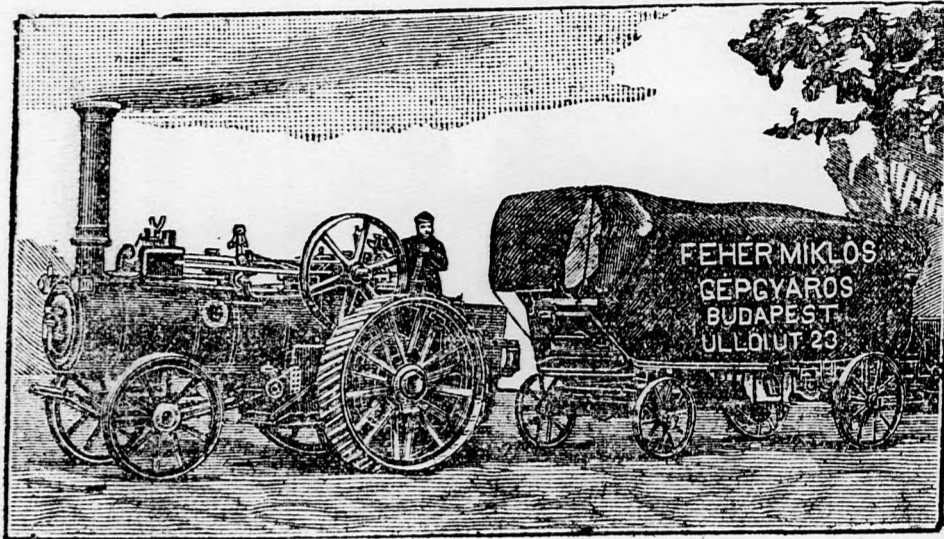
BANK- és JELZÁLOG-KÖLCSÖN-ÜZLET
SZENTESEN, I., 193. Szathmári lisztkereskedő házában.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gözcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kőr-fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a

legjobb peronoszporafecskendőket, szecskavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltanak,

valamint régi gépek ujjakkal becseréltetnek.

Cséplési idényre vevőimnek megbízható gépészekről szívesen gondoskodom, Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, IX., Üllői út 23. sz. (a »Köztelek« mellett.)

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR MAGYARORSZÁGI GYÁRTELEPE.

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 1443.

Első és egyedüli magyar special gépgyár,

a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtó erő rendkívül előnyös a

„Hoffmeister-féle gőzmotor“

a legjobb, a legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető szénnel, fával, eserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban 1/2 lóerőtől kezdve gyártjuk.

A „Hoffmeister-motor“

rendkívüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt fölülmúl. Felállítható bárhol, semmi alapozás vagy falazás nem szükséges, állhat szilárdan vagy szállítható.

A „Hoffmeister-motor“

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben ajánlhatjuk. — Leirással, felvilágosítással, árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Képviselőre ajánlatokat elfogadunk.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tuczaonként 1 frttól 6 frttig
Párisi női szivacska „ 2 „ 6 „
Irrigator „ 1.80 „ 5 „

Eredeti possarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint vezetővel 1.80 frttól 2.50 frttig. Szabad. havibaj elleni kötelék „Diana öv“ 3.50 frttól 5 frttig. — Gyűjtemény uraknak 3 frttól 10 frttig. 10 frtnyi megrendelésnél 15 százalék árkedvezmény. Megrendelések pontosan és dicsőrelesen eszközöltetnek.

KELETTI J.

cs. és kir. szab. kötszer-gyártó

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. szám.
Árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Attila-permetezőgép.

Az »ATTILA« permetező mindazon bajokat, melyek a szőlőgazdát eléggő bosszantják, elhárít és pedig az által, hogy a szélkázant egy csavarintás által a puttyból kivethetjük, mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a putty, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkás szétbontja és összerakja. Sohasem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki magában vehet. A szórója is páratlan jól szór, valóságos ködöt csinál!

Ára 18 frt.

SZIGETI SÁNDOR

Kecskemét.

Ugyanitt kitűnő biciklik 130 frtért.

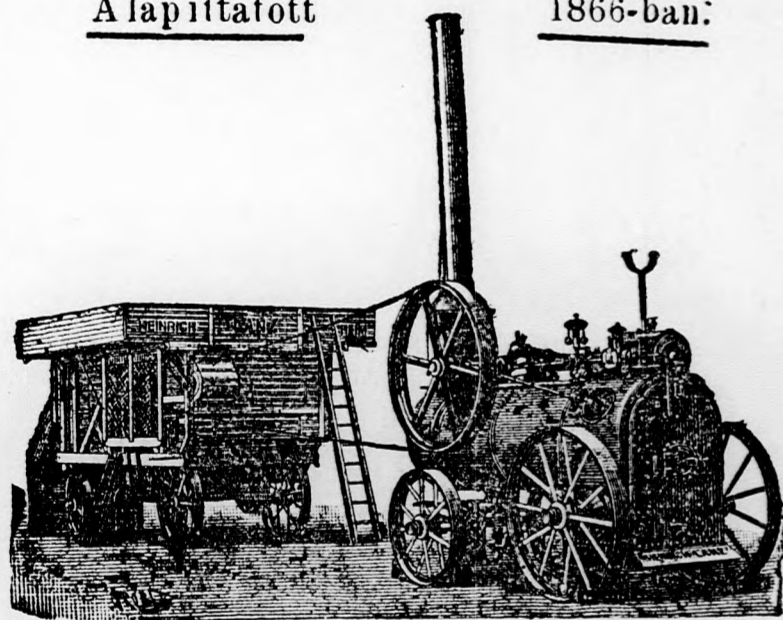
Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és érczöntőde

Budapest, VI. Váci körút 59. sz.

Alapítatott

1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu legkötűnőbb kivitel szabadalmazott gözcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenycsaplásaél az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gözcséplőkészletei. 20—15

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gözcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló és aratógépeit, továbbá SAC K-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.